

Vilhelm Rasmussen: Det foreliggende Lovforslag er blevet meget grundigt behandlet sidste Aar, og jeg kan derfor her indskrænke mig til paa det allervarmeste at anbefale dette betydningsfulde Lovforslag til det høje Tings Velvillie. Det er mit Haab, at dette Lovforslag maa faa en let og hurtig Gang gennem begge Rigsdagens høje Ting, til Bedste for den danske Folkeskole.

Chr. Søgaard: Da vi i Marts Maaned havde en udførlig Førstebehandling af Forslag til Lov om Lærerskoler, finder jeg lige saa lidt som den højtærede Ordfører for Socialdemokratiet Anledning til at komme ind paa Gentagelser. Jeg skal blot nævne, at de forskellige Skolelovsforslag har været drøftet i Sommer paa Møder ude omkring i Landet, og at vi, i alt Fald paa de Møder, hvor jeg har været til Stede, har faaet fuld Tilslutning fra Venstre til det Standpunkt, som vi herinde hævdede, da Lovforslaget sidste Gang var til Behandling. Derfor vil vi ogsaa under det nu forestaaende Udvalgsarbejde fastholde de samme Anskuelse og lægge dem til Grund for den kommende Forhandling. Vi finder ingen Anledning til paa noget Punkt at tage Afstand fra, hvad vi hævdede i Foraaret. Den højtærede Minister udtalte ved Lovforslagets Fremsettelse, at hun var forhandlingsvillig, og det skal da nu vise sig, om denne Forhandlingsvillighed kan strække sig saa vidt, at der kan opnaas Enighed om Lovforslaget. Vi fra vor Side maa i alt Fald kræve væsentlige Ændringer for at gaa med til Lovforslaget.

Der er et Par Spørgsmaal, som staar i nær Forbindelse med det foreliggende Lovforslag, som jeg gerne vil fremdrage ved denne Lejlighed. Det første drejer sig om Optagelsen paa Seminarierne. Det har været saaledes, at Tilgangen til vore Seminarier i den sidste Snes Aar har varieret meget stærkt. Efter Skolelovene af 1899 og 1904 og navnlig 1908 blev der stærk Tilgang til vore Seminarier, hvilket naturligvis hænger sammen med, at disse Skolelove i overvejende Grad var Lønningslove. Det gav sig Udslag paa den Maade, at der oprettedes flere nye Seminarier, og at der paa de bestaaende Seminarier indrettedes Dobbeltklasser. Dette førte saa igen til, at vi i disse Aar fik en stærk Overproduktion af Lærere, hvorfor en Del ikke kunde faa Plads. I Krigsaarene tog Tilgangen til Seminarierne stærkt af, i enkelte af disse Aar var der kun Tilgang af 300—400, og da der aarlig er Brug for 500—600, fik de alle hurtigt Plads; selv om jeg ikke vil sige,

at der var Lærermangel, saa var det i alt Fald kun faa, der blev uddannet i disse Aar. Men efter Lønningsloven af 1919 blev der igen stor Tilgang til Seminarierne, jeg kan saaledes nævne, at der i Aar har meldt sig ikke mindre end 819 paa vore Lærerskoler. Naar vi nu husker paa, at der kun er Brug for 500—600, vil ærede Medlemmer forstaa, at vi atter i Øjeblikket staar overfor en stærk Overproduktion.

Men foruden disse 819, som har meldt sig til Optagelse paa Seminarierne, er der, efter hvad et Blad, som skriver om disse Forhold, siger, ca. 100, hvis Uddannelse hjemler dem Ret til Optagelse uden særlig Prøve, og lægger vi disse 100 til de 819, kommer vi altsaa op paa et Tal af over 900. Nu vil jeg gerne spørge den højtærede Undervisningsminister, om det er Ministeren bekendt, at disse 100, eller i alt Fald en Del af dem, er blevet optaget i Seminariernes yngste Klasse uden Prøve, og om Ministeren billiger dette? Endvidere vil jeg gerne spørge, med hvilken Lovhjemmel en saadan Optagelse i yngste Klasse har fundet Sted? I Seminarieloven af 30. Marts 1894 § 2 er Fordringerne for Optagelse i yngste Klasse angivet, der er nævnt, hvilken Alder man skal have, endvidere, at vedkommende skal have et Aars praktisk Vejledning i Skolegerning, vedkommende skal have en Forholdsattest og en Lægattest, og endvidere skal han have bestaaet den anordnede Optagelsesprøve, som afholdes af Seminarierets Lærere.

Fra disse Fordringer i Loven af 1894 er der ingen Afvigelser. Der er Afvigelser med Hensyn til Optagelse i 2den Klasse, idet der er en Bestemmelse om, at Ministeren i særlige Tilfælde kan tillade, at Elever gaar ind i 2den Klasse, naar de har bestaaet den fornødne Oprykningsprøve og ellers er i Besiddelse af de andre Forudsætninger, som kræves; men, som sagt, med Hensyn til Optagelsesprøven i yngste Klasse indeholder Loven ikke noget Forbehold og heller ikke med Hensyn til det Aars praktiske Vejledning, Eleverne skal have haft, inden de kommer paa Seminarierne. Der er ingen Undtagelse fra Loven paa dette Punkt. Jeg kender Eksempler paa, at endogsaa Folk, der har meldt sig og kun mangler to Maaneder i dette Aars Praksis, er blevet afvist. Nu er det selvfølgelig, at de, der — hvor mange det er, ved jeg ikke — saaledes er gaaet ind paa Seminarierne tidligere og i alt Fald i Aar, særlig er Studenter og Præliminarister. Jeg mener, at det, der har fundet Sted, ikke er i Overensstemmelse med den gældende Lov. Jeg mener, at det